

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N^o

29 i 30.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 12-го Апрѣля — 1835 — Wilno. Piątek. 12-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Н А.

Напечатанный въ семь году *Отгезъ о состоян- ній Императорской Виленской Медико-Хирургической Академіи* заключаетъ слѣдующія извѣстія о числѣ Учащихъ и Учащихся въ оной.

Число Преподавателей пригготовительныхъ предметовъ 8, медицинскихъ 11, ветеринарныхъ 4, а вообще 23; въ томъ числѣ 9 Ординарныхъ Профессоровъ, 3 Экстраординарныхъ, 2 Адъюнкта. — Число учащихся 860, а именно: по *Медицинской части* 701, въ томъ числѣ 100 казенныхъ воспитанниковъ, 60 стипендіатовъ, и 541 вольн. слушат.; по *Ветеринар- ной Части* 123, въ томъ числѣ 30 казенныхъ воспитанниковъ, 93 вольныхъ слушатели; по *Фармацевтической Части* 36. Они распределены по классамъ слѣдующимъ образомъ: въ первомъ Мед. кл. 212, во второмъ 206, въ третьемъ 111, въ четвертомъ 79, въ пятомъ 111. Въ перв. ветерин. классѣ 46, во второмъ 30, въ третьемъ 29. Въ вышеозначенномъ числѣ учащихся находится уроженцовъ: Виленской Губерніи 299, Минской 166, Гродненской 98, Бѣлостокской Области 84, Волынской 82, Подольской 35, Витебской 22, Кіевской 14, Курляндской 7, Могилевской 5, Курской 2, Царства Польскаго 43, Иностранцевъ 3. Выпущено въ теченіи прошедшаго учебнаго года: Лѣкарей 1-го Отдѣленія 18, Лѣкарей 2-го Отдѣленія 19, Лѣкар. 3-го Отд. 20; Ветерин. Лѣкар. 1-го Отдѣл. 2, Провизоровъ 2-го Отд. 5, Аптекарей Гезелей разныхъ Отдѣленій 7.

Конференція состоитъ нынѣ изъ Президента, 1 Академика, 1 Заслуженнаго Профессора и 7 Ординар. Профессоровъ. Число преподаваемыхъ въ Академіи разнаго рода учебныхъ предметовъ 49.

Санктпетербургъ, 1-го Апрѣля.

Высочайшею Грамотою 17-го Марта, Всемило- стивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 1-й степени*, состоящій по Арміи, Генераль-Маіоръ *Толмачевъ*.

— Высочайшею Грамотою 22-го Марта, Всемило- стивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 1-й степени*, Королевско-Пруссій Министръ при Неаполитанскомъ Дворѣ, *Кистеръ*.

— Высочайшимъ Приказомъ 26-го Марта, уволенъ отъ службы за ранами, состоящій по Кавалеріи Полковникъ *Коробановъ*, Генераль-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полного жалованья.

— Комитетъ, Высочайше учрежденный въ 18-й день Августа 1814 года, имѣлъ счастье поднести экземпляры *Истории Донскаго Войска* Ихъ Величества Государю Императору и Государынѣ Императрицѣ, и Ихъ Императорскимъ Высочествамъ Государю Цесаревичу Наслѣднику, Государю Великому Князю МИХАИЛУ ПАВЛОВИЧУ, и Государынѣ Великой Княгинѣ ЕЛЕНѢ ПАВЛОВНѢ.

Сочинитель оной, Генераль-Маіоръ В. Б. *Броневскій*, удостоился получить за свой прекрасный трудъ отъ Ихъ Императорскихъ Величествъ и Государя Наслѣдника, по драгоцѣнному брилліантовому перстню, а отъ Государя Великаго Князя МИХАИЛА ПА-

W I A D O M O Ś C I K R A J O W E.

W I L N O.

Друkiem ogłoszone w tym roku *Zdanie sprawy o stanie Cesarzskiej Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii*, zawiera następujące wiadomości o liczbie uczących i uczących się:

Liczba wykładowych przedmiotów przygotowawcze 8, Medyczne 11, Weterynaryi 4, w ogóle 23; w tej liczbie 9ciu Professorów Zwyczajnych, 3ch Nadzwyczajnych, 2ch Adjunktów. — Liczba uczących się 860, mianowicie: *Oddziału Medycznego* 701, w tej liczbie 100 uczniów Skarbowych, 60 Stypendyaryuszów, i 541 wolnych słuchaczy; w *Oddziale Weterynaryi* 123, w tej liczbie 30 uczniów Skarbowych, 93 wolnych słuchaczy; w *Oddziale Farmacji* 36. Rozdzieleni są na klasy w sposób następujący: w pierwszej medycznej klasie 212, w drugiej 206, w trzeciej 111, w czwartej 79, w piątej 111. — W pierwszej klasie Weterynaryi 46, w drugiej 30, w trzeciej 29. W liczbie powyższej uczących się jest rodaków: Wileńskiej Gubernii 299, Mińskiej 166, Grodzieńskiej 98, Białostockiego Obwodu 84, Wołyńskiej 82, Podolskiej 35, Witebskiej 22, Kijowskiej 14, Kurlandzkiej 7, Mohilewskiej 5, Kurskiej 2, Królestwa Polskiego 43, cudzoziemców 3. Wyszło w przeciągu roku zeszłego: Lekarzy 1go Oddziału 18, Lekarzy 2go Oddziału 19, Lekarzy 3go Oddziału 20; Weterynaryjnych: Lekarzy 1go Oddziału 2, Prowizorów 2go Oddziału 5, Aptekarskich uczniów różnych Oddziałów 7.

Konferencya składa się teraz z Prezidenta, 1 Akademika; 1 Professora wysłużonego i 7 Professorów Zwyczajnych. Liczba wykładowych w Akademii różnego rodzaju przedmiotów 49.

Sankt-Petersburg, dnia 1 Kwietnia.

Przez Najwyższy Dyplom 17go Marca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Św. Stanisława 1go stopnia*, liczący się w woysku, Jenerał-Major *Tolmaczew*.

— Przez Najwyższy Dyplom 22 Marca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem orderu *Św. Stanisława 1go stopnia*, Królewsko-Pruski Minister przy Dworze Neapolitańskim *Küster*.

— Przez Najwyższy rozkaz dzienny 26 Marca, uwolniony został ze służby z przyczyny ran, liczący się w Kawalerii Półkownik *Korobanow*, Jenerał-Majorem, z mundurem i pensją zupełnej gaży.

— Komitet, Najwyższemu ustanowiony dnia 18go Sierpnia 1814 roku, miał szczęście złożyć egzemplarze *Historii Wojska Dońskiego* NAJJAŚNIEYSZYM PAŃSTWU CESARZOWI JEGOMOŚCI I CESARZOWEY JEYMOŚCI, oraz ICH CESARSKIM WYSOKOŚCIOM PANU CESARZEWICZOWI JEGOMOŚCI NASTĘPCY, PANU WIELKIEMU XIECIU JEGOMOŚCI MICHAŁOWI PAWŁOWICZOWI i PANI WIELKIEY XIEŻNIE JEYMOŚCI HELENIE PAWŁOWNIE.

Autor jey, Jenerał-Major W. B. *Broniewski*, stał się godnym otrzymać za swą przewyborną pracę od NAJJAŚNIEYSZYCH CESARSTWA ICHMOŚCI I PANA NASTĘPCY, kosztowne pierścienie, a od PANA WIELKIEGO XIAŻĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA i PANI WIELKIEY XIEŻNY

ВЛОВИЧА и Государыни Великой Княгини ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ, благодарность.

Извѣстно, что Генераль-Маіоръ *Броневскій*, которому обязана Россія описаніемъ славныхъ подвиговъ Адмирала *Сенявина* и Русскаго Флота въ Средиземномъ морѣ, трудится теперь надъ описаніемъ знаменитой отечественной войны 1812 года. Можно надѣяться, что сіе важное твореніе, которое пишется тринадцать лѣтъ спустя послѣ сочиненія Генераль-Маіора Д. П. *Бутурлина* (нынѣ Сенатора), доставитъ любознательнымъ читателямъ много новаго, или стараго, но поясненнаго, и изъ свѣжихъ источниковъ дополненаго. (Р. И.)

— Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ въ Неаполь, Дѣйствительный Тайный Советникъ и Дѣйствительный Камергеръ Графъ *Стакельбергъ*, по прошенію, Всемилостивѣйше уволенъ отъ службы, съ повелѣніемъ быть въ томъ же качествѣ при Королевско-Неаполитанскомъ Дворѣ, Тайному Советнику, Графу *Матушевицу*.

— Находящемуся не у дѣлъ Дѣйствительному Статскому Советнику въ званіи Камергера Князю *Лобанову-Ростовскому*, согласно представленію Государственнаго Контролера, Высочайше повелѣно быть Управляющимъ Временною Контрольною Коммиссіею по части Артиллерійской и Инженерной, съ жалованьемъ по штату.

— Состоящему въ должности Виленскаго Гражданскаго Губернатора, Статскому Советнику *Доппельмайру*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Виленскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Гродненскому Вице-Губернатору, Коллежскому Советнику *Сарди*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Виленскимъ Вице-Губернаторомъ, Виленскому же, Коллежскому Советнику Барону *Таубе*, Гродненскимъ.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату 17-го Марта: По засвидѣтельствованію Генераль-Губернатора, Генераль-Адъютанта Князя *Долгорукова*, объ отлично-усердной службѣ и особенныхъ трудахъ, Виленскаго Уѣзднаго Предводителя Дворянства, отставнаго бывшихъ Польскихъ войскъ Поручика *Горновскаго*, Всемилостивѣйше пожалованъ онъ въ Коллежскіе Ассессоры.

— Государь Императоръ, по засвидѣтельствованію Генераль-Губернатора, Генераль-Адъютанта Князя *Долгорукова*, объ отлично-усердной службѣ бывшаго Борисовскаго Уѣзднаго Предводителя Дворянства Камеръ-Юнкера Графа *Тышкевича*, Всемилостивѣйше пожаловать его изволилъ въ 10-й классъ.

— Государь Императоръ, по засвидѣтельствованію Генераль-Губернатора, Генераль-Адъютанта Князя *Долгорукова*, объ отлично-усердной службѣ и трудахъ Предсѣдателя Межевыхъ Судовъ: Виленскаго Губернскаго, Графа Стефана *Платера* и Російскаго Графа Венедикта *Тышкевича*, Всемилостивѣйше пожаловать ихъ изволилъ въ 10-й классъ.

— Государь Императоръ, по представленію Генераль-Губернатора, Генераль-Адъютанта Князя *Долгорукова*, Всемилостивѣйше пожаловать изволилъ въ 14-й классъ: служащаго въ его Канцеляріи Графа Северина *Грбовскаго* и находящагося въ Канцеляріи Гродненскаго Гражданскаго Губернатора, Канцеляриста Василія *Левашова*.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: признавать Константина *Маноса* Греческимъ Консуломъ въ Одессѣ.

— Кіевскому Губернскому Почтмейстеру, Статскому Советнику *Хорошкевицу*, по засвидѣтельствованію Главноначальствующаго надъ Почтовымъ Департаментомъ объ отлично-ревностной и усердной его службѣ и претерпѣнномъ имъ разореніи отъ пожара, Всемилостивѣйше пожалованы въ вѣчное и потомственное владѣніе 2,000 десятинъ земли.

— Состоящій въ должности Оберъ-Секретаря 1-го Отдѣленія 6-го Департамента Правительствующаго Сената, Надворный Советникъ *Поморцовъ*, согласно прошенію его, за болѣзнію, Всемилостивѣйше уволенъ отъ настоящей должности, а въ должности Оберъ-Секретаря означеннаго Отдѣленія, повелѣно быть служащему въ ономъ Секретаремъ Надворному Советнику *Струнину*.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Орденскому Капитулу Марта 17-го числа, пожалованъ Секретарь Гродненскаго Гражданскаго Губернатора, Титулярный Советникъ *Лиорко*, Кавалеромъ ордена *Св. Анны 3-й степени*, по засвидѣтельствованію Начальства, въ возданіе отлично-усердной его службы и трудовъ.

— Государь Императоръ въ 1-й день сего Марта, Высочайше повелѣть соизволилъ: силу Указа 19-го Іюля 1830 года, коимъ воспрещено Православному Гре-

HELENY PAWŁOWNY, podziękowanie.

Wiadomo, że Jenerał-Major *Broniewski*, któremu winna jest Rosya opisanie sławnych dzieł Admirała *Sienjawina* i Floty Rosyjskiej na morzu Śródziemnym, pracuje teraz nad opisaniem sławnej oyczystey wojny 1812go roku. Można mieć nadzieję, że ważne to dzieło, nad którym przez trzynaście lat Autor pracuje, po wyściu na świat dzieła Jenerała-Majora D. P. *Buturlina* (teraz Senatora), dostarczy ciekawym i oświeconym czytelnikom wiele rzeczy nowych albo i znanych, ale wyjaśnionych, i czerpanych z nowszych źródeł. (R. I.)

— Nadzwyczajny Posłannik i Minister pełnomocny w Neapolu, Rzeczywisty Radca Tajny i Rzeczywisty Kamerher, Hrabia *Stackelberg*, na własną prośbę, Nayłaskawiey uwolniony ze służby, z rozkazaniem być w tymże charakterze przy Królewsko - Neapolitańskim Dworze, Radcy Tajnemu Hrabu *Matuszewiczowi*.

— Zostającemu bez obowiązku Rzeczywistemu Radcy Stanu, w nazwaniu Kamerhera, Xięciu *Lobanowu-Rostowskiemu*, zgodnie z przedstawieniem Kontrolera Państwa, Naywyższ rozkazano być Zarządzającym Czasową Kontrolną Kommissją wydziału Artylleryi i Inżynieryi, z płacą etatową.

— Zostającemu w obowiązku Wileńskiego Gubernatora Cywilnego, Radcy Stanu *Doppelmajrowi*, Nayłaskawiey rozkazano być Wileńskim Gubernatorem Cywilnym.

— Grodzieńskiemu Wice-Gubernatorowi, Radcy Kollegialnemu *Sardi*, Nayłaskawiey rozkazano być Wileńskim Wice-Gubernatorem, a Wileńskiemu, Radcy Kollegialnemu, Baronowi *Taube*, Grodzieńskim.

— Przez Naywyższy ukaz do Rządzącego Senatu, dnia 17 Marca, po zaświadczeniu Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta, Xiążęcia *Dothorukowa*, o służbie, gorliwością odznaczający się i pracach szczególnych, Powiatowy Marszałek Dworzaństwa, odstawni byłych woysk Polskich Porucznik, *Hornowski*, Nayłaskawiey mianowany Assessorem Kollegialnym.

— CESARZ JEGOMOŚĆ, po zaświadczeniu Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xiążęcia *Dothorukowa*, o służbie gorliwością odznaczający się byłego Borysowskiego Powiatowego Marszałka Dworzaństwa, Kamerjunkra Hrabu *Tyszkiewicza*, Nayłaskawiey udzielić mu raczył rangę 10tej klasy.

— CESARZ JEGOMOŚĆ, po zaświadczeniu Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xiążęcia *Dothorukowa*, o służbie gorliwością odznaczający się i pracach Prezydentów Sądów Granicznych: Wileńskiego, Hrabu Stefana *Platera* i Rosieńskiego Hrabu Benedykta *Tyszkiewicza*, Nayłaskawiey udzielić im raczył rangi 10tej klasy.

— CESARZ JEGOMOŚĆ, po przedstawieniu Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xiążęcia *Dothorukowa*, Nayłaskawiey udzielić raczył rangi 14tej klasy: służącemu w jego Kancellaryi Hrabu Sewerinowi *Grabowskiemu* i znajdującemu się w Kancellaryi Grodzieńskiego Gubernatora Cywilnego Kancellarzystę Bazylego *Levaszowa*.

— CESARZ JEGOMOŚĆ, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Naywyższ rozkazać raczył: uznawać Konstantego *Manosa* Konsulem Greckim w Odessie.

— Kijowskiemu Gubernialnemu Pocztmistrzowi, Radcy Stanu *Choroszkiewiczowi*, po zaświadczeniu Głównego Zwierzchnika nad Pocztowym Departamentem, o służbie jego odznaczający się gorliwością i doznanego przezeń zniszczenia od pożaru, Nayłaskawiey nadane w wieczne i potomne wladanie 2,000 dziesięcin ziemi.

— Zostający w obowiązku Ober-Sekretarza 1go Oddziału 6go Departamentu Rządzącego Senatu, Radca Dworu *Pomorców*, na własną prośbę, z przyczyny choroby, Nayłaskawiey uwolniony od teraźniejszego obowiązku, a w obowiązku Ober-Sekretarza pomienionego Oddziału Rozkazano być zostającemu w tym Departamencie Sekretarzem Radcy Dworu *Struninowi*.

— Przez Naywyższy ukaz dany do Kapituły Orderów dnia 17 Marca, Sekretarz Grodzieńskiego Gubernatora Cywilnego, Radca Honorowy *Liorko*, mianowany Kawalerem orderu *Sw. Anny 3go stopnia*, po zaświadczeniu Zwierzchności, w nagrodę odznaczający się gorliwością służby i prac.

— CESARZ JEGOMOŚĆ w dniu 1szym Marca Naywyższ rozkazać raczył: moc ukazu 19go Lipca 1830 roku, którym zabroniono Prawowiernemu Greko-Rosyyskiemu

ко-Россійскому Духовенству впредь вѣнчать браки, если женихъ и невѣста не достигли еще: первый осьмнадцати, а послѣдняя шестнадцати лѣтъ, и коимъ руководствуются уже Исповѣданіи Греко-Унит-ское и Евангелическое, — распространить и на Исповѣданіи Римско-Католическое и Армяно-Григоріанское. (G. B.)

Одесса, 12-го Марта.

Въ послѣднемъ номерѣ сихъ Вѣдомостей мы сообщили извѣстіе о прибытіи въ Константинополь корветты Египетскаго Паши. Письмо, въ которомъ получено сіе извѣстіе, было не отъ 17 Февраля; а отъ 27-го Февраля (11-го Марта). На сей корветтѣ прибылъ 4-го Марта н. ст. Кіаія или Министръ Внутреннихъ Дѣлъ Мегемед-Али *Мустафа-Эфенди*; говорятъ, что онъ привезъ съ собою 16 милліоновъ піастровъ, а не 25 милліоновъ, какъ прежде полагали. Вмѣстѣ съ этимъ доставлено на 2 милліона подарковъ для Сановниковъ Порты. Султанъ, какъ слышно, былъ очень доволенъ содержаніемъ письма полученнаго имъ отъ Паши.

— 24-го Февраля ст. ст. скончался въ Константинополь, отъ апоплексическаго удара, Римско-Католическій Архіепископъ *Коресси*, 86-ти лѣтъ отъ роду. Погребеніе его совершено съ большою церемоніею въ церкви Св. Троицы, въ предмѣстіи Перѣ.

— Изъ Константинополя пишутъ отъ 7 Марта: здѣсь выбита новая золотая монета цѣною въ 5 піастровъ; не прежде какъ чрезъ нѣсколько времени, можно будетъ опредѣлить вліяніе цѣнности оной на торговые обороты.

— Возмущеніе въ Сербіи прекращено; но положеніе дѣлъ въ Албаніи внушаетъ нѣкоторое безпокойство; говорятъ, что мятежники собрались подлѣ Янины и угрожаютъ Скутари.

— Эскадра, предназначенная къ дѣйствію противъ Туниса и Триполи, готова къ отплытію; она будетъ подъ начальствомъ *Гассана-Бей*. Нѣсколько полковъ пѣхоты и одинъ кавалерійскій, отправились на сихъ дняхъ въ Малую Азію къ арміи Великаго Визиря.

— Злоумышленные люди покушались произвести пожаръ въ двухъ кварталахъ; но онъ тотчасъ былъ потушенъ. Въ ночь на 10-е число было здѣсь два пожара, одинъ въ Псоматіи, а другой въ Джубали, на Босфорѣ; 11-го загорѣлось въ Хассимъ-Паша, тоже на Босфорѣ; пожары эти приписываютъ нечаяннымъ случаямъ.

— 8-го числа Англійская эскадра вышла изъ Вурлы, съ тѣмъ, чтобы возвратиться чрезъ мѣсяцъ; съ нею отправился и извѣстный пароходный фрегатъ, съ Пекзановскими пушками, *Медея*, котораго ожидали было сюда; вмѣсто его придетъ сюда пароходъ *Саламандра*, на которомъ долженъ сюда пріѣхать Г. Эллис, Англійскій Посланникъ въ Персіи.

— Изъ Александріи пишутъ, что туда недавно прибылъ одинъ Мальтійскій житель изъ Сиріи, который провезъ тайно въ городъ шелкъ, не подвергнувъ онаго карантинному очищенію, и что отъ того въ домъ, гдѣ онъ остановился, появилась чума, отъ которой умерли четыре человека. Начальство, узнавши объ этомъ, приказало сжечь немедленно этотъ домъ; самъ же Мальтіецъ былъ преданъ суду и расстрѣлянъ, на основаніи карантинныхъ постановленій. (O. B.)

15-го Марта.

Изъ Константинополя пишутъ отъ 1 (13) Марта: Французская эскадра въ Вурлѣ состоитъ изъ одного корабля, двухъ фрегатъ и одного брига; нѣсколько другихъ мелкихъ судовъ находятся въ Архипелагѣ.

— Дороги, которыя Султанъ желаетъ учредить въ своей Имперіи, обозначены еще только отсюда до Бруссы и Адрианополя. Думаютъ также о заведеніи почты. Нынѣшній карнавалъ былъ очень веселъ въ Константинополь и въ Смирнѣ. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 24-го Марта.

Въ официальномъ отдѣленіи Вѣнской газеты напечатано: „Собравшіеся на нынѣшній Сеймъ Венгерскіе Чины, получивъ отъ Его Императорскаго Величества Высочайшій Рескриптъ, съ извѣщеніемъ о кончинѣ блаженной памяти Императора и о восшествіи на прародительскій престолъ Его Величества, положили немедленно: въ ознаменованіе признательности всей Венгерской націи къ отеческому поначенію о ней покойнаго Государа, отправить Депутацию въ Вѣну, для поверженія къ подножію Престола Его Величества изъясленій глубокой скорби всей Венгріи о кончинѣ незабвеннаго Монарха и увѣреній въ неизмѣнной преданности ея нынѣ царствующему

Духовенству на przyszłość błogosławieć ślubów, jeżeli młodzian i dziewica nie doszły jeszcze: pierwszy lat osmnastu, a ostatnia szesnastu, a którego trzymają się już wyznania Greko-Unickie i Ewanjelickie, — rozciągnąć i na wyznania Rzymsko-Katolickie i Ormiano-Gregoryańskie. (G. S.)

Odessa 12 Marca.

W ostatnim numerze gazety Kurjera Litewskiego udzieliliśmy wiadomość o przybyciu do Konstantynopola korwety Baszy Egiptskiego. List, przez który została otrzymana ta wiadomość, był nie pod dniem 15 (27) Lutego, lecz pod 27 lutego (11 Marca). Na tej korwecie przybył dnia 4 Marca n. s. *Kiaja* czyli Minister Spraw Wewnętrznych Mehmeda Alego *Mustafa-Effendi*, mówią, iż przywiozł z sobą 16 milionów piastrow, nie zaś 25 milionów, jak pierwcy rozumiano. Razem z tém przysłało na 2 miliony podarunków dla znakomitszych urzędników Porty. Sułtan, jak słychać, był zadowolony z listu otrzymanego przezeń od Baszy.

— Dnia 24 lutego st. k. umarł w Konstantynopolu z apoplexyi Arcybiskup Rzymsko-Katolicki *Koressi*, mający wieku lat 86. Pogrzeb jego odbył się z wielką ceremonią w kościele S. Trójcy, na przedmieściu Pera.

— Donoszą z Konstantynopola pod dniem 5 (17) Marca: została tu wybita nowa złota moneta wartości 5 piastrow; po niejakiem czasie można będzie oznaczyć wpływ jej wartości na obroty handlowe.

— Powstanie w Serwii poskromiono; lecz stan rzeczy w Albanii trwoży niejakaś niespokojnością; mówią, iż buntownicy zgromadzili się w bliskości Janiny i grożą Skutarze.

— Eskadra, przeznaczona do działań przeciwko Tunetowi i Tripolowi, gotowa jest do odpłynienia; będzie ona pod dowództwem *Hassan-Beja*. Kilka półków piechoty i jeden kawalerii, wyszło w tych dniach do Azji-Mniejszej do wojsk Wielkiego Wezyra.

— Złe myślący kusili się podpalić miasto we dwóch kwartałach; lecz pożar natychmiast był ugaszony. W nocy na 10 były tu dwa pożary, jeden w Psomatyi, a drugi w Dżubali, nad Bosforem; dnia 11 wszczął się pożar w Chassim-Pasza także nad Bosforem, pożary te przypisują niespodzianym wypadkom.

— Dnia 8 eskadra Angielska wypłynęła z Vurli, z tém, ażeby za miesiąc mogła powrócić; wypłynęła z nią i znana fregata parowa, z działami *Paixhans*, *Medea*, której tu oczekiwano; na miejscu jej przyplynie tu statek parowy *Salamandra*, na którym powinien tu przybyć P. Ellis, Poseł Angielski w Persyi.

— Donoszą z Alexandryi, iż przybył tam niedawno jeden mieszkaniec Maltański z Syrii, który przewiozł do miasta tajemnie jedwab, nie poddawszy go kwarantannowemu oczyszczeniu, że od tego w domu, gdzie on stanął, okazała się zaraza morowa, z której umarły cztery osoby. Zwierzchność, dowiedziawszy się o tém, kazała niezwłocznie spalić ten dom; sam zaś Maltańczyk oddany był pod sąd i został rozstrzelany, na ośnowie kwarantannowych postanowień. (G. Od.)

Dnia 15.

Z Konstantynopola donoszą, pod 1 (15) marca: Eskadra francuzka w Vurli składa się z jednego okrętu, dwóch fregat i jednego brygu, kilka innych mniejszych statków znajduje się na Archipelagu.

— Drogi, które Sułtan chce urządzić w Państwie swoim, wytknięte są tylko ztąd do Brussy i *Adryanopola*. Zamyślają także o zaprowadzeniu poczty. — Tego-roczny Karnawał był całę wesół w Konstantynopolu i Sмирне. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austria.

Wiedeń, dnia 24 Marca.

W oddziale urzędowym gazety Wiedeńskiej wydrukowano: „Zgromadzeni na teraźniejszy Seym Węgierscy Deputowani, otrzymawszy od Jego Cesarskiej Mości Najwyższy Reskrypt, z uwiadomieniem o zgonie ś. p. Cesarza i wstąpieniu na Tron przodków Jego Cesarskiej Mości, niezwłocznie postanowili: dla okazania wdzięczności całego narodu Węgierskiego, za oycowską o nich pieczętliwość zmarłego Monarchy, wysłać Deputację do Wiednia, dla złożenia u stop Tronu Jego Cesarskiej Mości wynurzeń głębokiego smutku całych Węgier z powodu zgonu wiekopomnego Monarchy i upewnien o niezmiennym ich posłuszeństwie dla Panującego teraz Cesarza. Dnia 23 Marca Deputacya

26-го Марта.

— Въ Стамбулѣ получены изъ Персіи удовлетво-
рительныя извѣстія. (G. C.)

31-го Марта.

3-го *Апрѣля.*

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 26-го Марта.

— Меръ города Арраса недавно выдалъ предписаніе, чтобы всѣ тѣ, кои при своемъ ремеслѣ употребляютъ молотокъ, работали вечеромъ не позже 9

Dnia 26.

— W Stambule odebrano zaspakajające doniesienia z Persyi. (G. C.)

Dnia 31.

Dnia 3go Kwietnia.

Dwór Naywyższy w głębokim smutku pogrążony został przez śmierć Jego Cesarsko-Królewskiej Wysokości Arcy-Xiążęcia Antoniego Wiktora, który zakończył życie wczora wieczorem o pół do dziesiątej. (Był bratem ś. p. Cesarza Franciszka Igo, nar. 31 Sierpnia 1779). (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 26 Marca.

— Mer miasta Arras, wydał niedawno rozporządzenie, że ci wszyscy, którzy przy swoim rzemiośle używają młotka, są obowiązani, ze względu na spoczynek

часовъ, чтобы не препятствовать другимъ жителямъ почить отъ трудовъ. Сіе дало поводъ судить, что должно бы по этому запретить ѣздить ночью по улицамъ, послѣ назначеннаго часа, потому, что и это нарушаетъ ночной покой. (G. C.)

28-го Марта.

Пишутъ изъ Метца: „Полковникъ Воазенъ, Командиръ 3-го Уланскаго полка, изобрѣлъ простое, но вмѣстѣ съ тѣмъ остроумное средство, какъ Уланъ можетъ дѣйствовать въ одно время и конемъ, и карабиномъ на конѣ, и пѣшкомъ. Когда послѣ двухлѣтняго опыта удостоверились въ выгодахъ сего способа, Военный Министръ вытребовалъ часть сего полка, изъ Тионвиля, гдѣ онъ стоитъ, въ Парижъ, для показанія своихъ экзерцицій предъ Кавалерійскимъ Комитетомъ.

— По списку, объявленному въ сегодняшнемъ N-рѣ *Quotidienne*, 90 особъ внесли около 1,000 фр. пени, наложенной на сію газету.

— Изъ Байонны пишутъ отъ 22-го сего мѣсяца: „19-го ч. въ 8 часовъ утра, крѣпость Эхарри-Аранацъ послѣ четырехдневной блокады, перешла къ Карлистамъ. Гарнизонъ сдался на капитуляцію; онъ состоялъ изъ 350 человекъ Валладолидскаго полка и 20 Артиллеристовъ и будетъ присоединенъ къ арміи *Донъ-Карлоса*. Въ крѣпости найдены 3 пушки и множество съестныхъ припасовъ и снарядовъ. Извѣстие, что *Мина* 12-го сего мѣсяца въ стычкѣ съ Карлистами при Эльзабури раненъ, подтверждается. Когда онъ впереди конницы дѣлалъ нападеніе, ружейная пуля попала къ нему въ плечо, но только не глубоко. Случай сей старались скрывать нѣсколько времени, дабы тѣмъ не ободрить еще болѣе Карлистовъ.“

29-го Марта.

Gazette de France, какъ уведомляетъ, получила бюллетень *Сумалакаррегии* о взятіи Эхарри-Аранаца. Далѣе узнала она отъ своихъ корреспондентовъ съ границы, что, когда *Минъ* донесено о паденіи крѣпости Эхарри-Аранаца, онъ приказалъ, застрѣлить всѣхъ плѣнныхъ, взятыхъ имъ въ послѣднихъ сраженіяхъ.

30-го Марта.

Нынѣшній *Мониторъ* помѣщаетъ донесеніе Королю Великаго Хранителя Печати о дѣйствіяхъ Государственнаго Совѣта въ теченіи 5 лѣтъ съ 1830 по 1835.

— Вчера поутру въ Бурбонскомъ Дворцѣ, 20 Депутатовъ расписались за проектомъ, а 13 противу проекта о Северо-Американскомъ долгѣ. Въ числѣ послѣднихъ находятся *Фитцъ-Жамесъ*, *Сальвертъ*, *Огви*, *Биньонъ*, *Исамбертъ*, *Могенъ* и *Берриеръ*.

— *Sentinelle des Pyrenées* отъ 26-го Марта, подтверждаетъ донесеніе изъ Пампелоны отъ 22-го о взятіи Карлистами укрѣпленія Эхарри-Аранаца. Хотя оно отстоитъ только 6 миль отъ Пампелоны и 8 отъ Витторіи, однако жъ нельзя было подать никакой помощи по причинѣ большаго числа войскъ, осаждавшихъ сей пунктъ. 4 полевыхъ орудій и снаряды достались во власть Карлистовъ. *Сумалакаррегии* оставилъ тамъ гарнизонъ изъ 1,000 человекъ. Олазагойтео и Ирурузъ подверглись той же участи, какъ и Эхарри-Аранацъ. Генералъ *Мина*, 22-го съ резервомъ и колонною бригадира Альдамы оставилъ Пампелону и обратился къ Эстеллѣ. Новая дивизія изъ 4,000 человекъ вступила въ Пампелону и такая же дивизія подъ командою Генерала *Кордовы*, коему Королева подарила драгоценную шпагу, прибыла въ Витторію. Отсюда одна кавалерійская и одна пѣхотная колонны вышли для прикрытія транспорта ожидаемаго въ Мيرانду. Обѣ стороны въ Наваррѣ терпятъ недостатокъ въ жизненныхъ припасахъ.

— На сегодняшней биржѣ нѣкоторымъ образомъ опасались послѣдствій отъ прѣнній въ Англійскомъ Нижнемъ Парламентѣ по поводу предложенія Лорда *Руссела*. Нѣсколько разъ повторяли, что Министры бы закрыли Парламентъ, если бы они не имѣли большинства голосовъ въ Ирландскомъ вопросѣ. Сіи опасенія понизили курсы и остановили дѣла. (A.P.S.Z.)

— Въ газетѣ *le Réformateur* помѣщенъ списокъ лицъ, избранныхъ преступниками, замѣшанными въ Апрельскихъ безпорядкахъ, для защиты ихъ во время предстоящаго процесса. Значительнѣйшія изъ сихъ лицъ суть слѣдующія: Гг. *Войе д'Аржансонъ*, *Одри де Поираво*, *Віанки*, *Каррель*, *Распаль*, *Ламенне*, *Араго* и *Жерве* изъ Франціи, *Жандебенъ* изъ Брюсселя, *О'Коннель* изъ Ирландіи, *Милль* изъ Лондона и *Савуа* изъ Германіи. *О'Коннель* избранъ Г. *Кавеньякомъ* и, какъ слышно, уведомилъ сего послѣдняго, что непременно пріѣдетъ въ Парижъ для его защиты. (Снб. В.)

потребны для иныхъ мѣстѣ, недѣлѣй какъ до godziny 9 wieczoremъ работать. То даѣло поводъ до uwagi, że gdy jeżdżenie w nocy po ulicach, także spoczynek przerywa, wypadłoby zabronić wszystkimъ wozomъ i powozomъ, po godzinie zakazanej, na mieście się pokazywać. (G. C.)

Дня 28.

Доносzą z Metz: „Полковникъ *Voisin*, dowódca 3go pólku Ułanów, wynalazł równie prosty, jakъ dowcipny sposób, aby ułan mógł jednocześnie używać karabinka i dzidy, takъ na koniu jako też i pieszo. Dwuletnie doświadczenie potwierdziło wypadekъ tego wynalazku, a Minister wojny kazałъ teraz oddziałowi tego pólku, stojącego w Thionville, przybyć do Paryża, aby przedъ Komitetemъ jazdy okazałъ swoje ćwiczenia.

— Podługъ listy, ogłoszonej w dzisiejszymъ Numerze *Gazety Quotidienne*, 90 osób, zapłaciło około 1,000 francówъ peny, nałożonej na tę gazetę.

— List z Bayonny pod dnemъ 22 b. m. wyraża: „Dnia 19 t. m. o godzinie 8ey zrana, warownia Echarri-Aranaz, po czterodniowej blokadzie, dostała się w moc Karolistów. Załoga poddała się na łaskę. W czasie kapitulacyi składała się z 350 ludzi pólku Valladolid i 20 artyllerzystów. Ma być wcieloną do wojska *Don Carlosa*. W warowni znaleziono 3 działa, oraz znaczne zapasy żywności i ammunicyi. Potwierdza się wiadomość, iż *Mina* dnia 12 b. m. w bitwie z Karolistami pod Elizabur zostałъ raniony. Gdy na czele jazdy uderzył, kula karabinowa ugodziła go w ramię, lecz nie głęboko weszła w ciało. Przez niejaki czasъ chciano utaić ten wypadek, któryby mógł dodać odwagi Karolistomъ.“

Дня 29.

Gazette de France donosi, iż otrzymała bulletyn *Zumala-Carreguy* o zajęciu Echarri-Aranaz. Odebrała oraz wiadomość od korrespondenta swego z nadgraniccy, iż *Mina*, dowiedziawszy się o zdobyciu warowni Echarri-Aranaz przez Karolistów, kazałъ rozstrzelać wszystkichъ jeńców, którzy w ostatniej bitwie dostali się w moc jego.

Дня 30.

— Dzisiejszy *Monitor* umieszcza doniesienie Królowi Wielkiego Strażnika Pieczęci o działaniachъ Rady Stanu, w przeciagu pięciu latъ od 1830 do 1835.

— Wczora rano w pałacu Bourbon zapisało się 20 Deputowanych, którzy mają mówić za projektemъ do prawa względemъ pretensyi amerykańskich, a 13 przeciwъ projektowi. Między ostatnimi znajdują się Panowie: *Fitz-James*, *Salverte*, *Auguis*, *Bignon*, *Isambert*, *Mauguin* i *Berryer*.

— *Sentinelle des Pyrenées* z dnia 26 Marca potwierdza wiadomość o zdobyciu warowni Echarri-Aranaz przez Karolistów. Chociaż ona położona jest tylko o 6 mil od Pampelony a 8 od Vittoryi, jednakъ żadney nie można było dać pomocy, z przyczyny wielkiej liczby woysk, które ten punktъ obległy. 4ry działъ połowe i różne zapasy dostały się w ręce Karolistów. *Zumala-Carreguy* zostawiłъ tamъ 1,000 ludzi na załodze. Słychać, iż podobnego losu doznały warownie *Olazagoitea* i *Irurzun*. Jenerałъ *Mina* wyruszył dnia 22 Marca z oddziałemъ odwodowymъ Brygadiera Aldany z Pampelony ku Estelli. Dwie dywizye, wynoszące po 4,000 ludzi, przybyły do Vittorii. Jedną z nichъ dowodzi Jenerałъ *Cordova*, który od Królowej otrzymałъ piękną szpadę w подарunku. Wyszła z Vittorii jedna kolumna piechoty, a druga kawaleryi, dla zastolenia transportu, oczekiwanego w Miranda. Obiedwie strony w Nawarrze cierpią niedostatekъ w zapasachъ żywności.

— Na dzisiejszej giełdzie lekano się nieco skutku rozpraw w Angielskiej Izbie Niższej z powodu przełożenia Lorda *Russel*. Powtarzali razy kilka, iż Ministrowie rozpuściliby Parlament, jeśliby nie mieli większości głosówъ w sprawie Irlandzkiej. Obawy te zmniejszyły kurs i strzymały działania. (A.P.S.Z.)

— W *Gazecie le Réformateur* umieszczone jest wyliczenie osób, obranychъ przez przestępców, wpłatanychъ do zamieszekъ Kwietniowych, dla ichъ obrony w czasie nadchodzącej sprawy. Znakomitsze z tychъ osóbъ są: *P.P. Boyer d'Argensen*, *Audry de Puyraveau*, *Bianchi*, *Carreil*, *Raspail*, *Lamennais*, *Arrago* i *Gervais* z Францыи, *Gendebien* z Bruxelli, *O'Connell* z Irlandyi, *Mill* z Londynu, i *Savoi* z Niemiec. *O'Connell*, wybrany przez *P. Cavegnac*, i, jakъ słychać, uwiadomiłъ tego ostatniego, że niezawodnie przyjedzie do Paryża dla jego obrony. (G. S. P.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 27-го Марта.

Полагаютъ, что Г-нъ Пиль самъ одинъ занимается защитой Министерской политики и существованіи Министерства. Никто изъ товарищей его о томъ не думаетъ, а нѣкоторые Торисы, если говорятъ, то увлекаясь прежними правилами и предразсудками, поставляютъ его въ затрудненіе. Даже не поддерживаютъ его своимъ присутствіемъ, между тѣмъ, какъ оппозиція всегда въ большемъ числѣ и уже четыре раза имѣла по балатировкѣ надъ нимъ перевѣсъ. Таковое равнодушіе торисовъ можетъ повредить нынѣшнему Кабинету. Сопротивленіе Лорда Кантербури (Г-на Суттона, прежняго Оратора Нижняго Парламента) на принятіе Миссіи въ Канаду и трудность въ удержаніи Г-на Сугдена въ званіи Канцлера Ирландіи, хотя не даютъ еще повода заключать о несогласіи между торисами; однакожь показываютъ, что первый Министръ въ немаломъ находится затрудненіи. Весьма также примѣтно, что Лордъ Станлей и Виги, его сообщники, болѣе отъ него уклоняются, нежели въ началѣ засѣданій Парламента.

— 20-го с. м. полученъ въ Дублинѣ первый транспортъ чаю, прямо изъ Кантона въ Ирландію отправленный, который весьма выгодно проданъ.

— По извѣстіямъ изъ Стамбула отъ 25-го Марта Times сообщаетъ, что возстановленіе спокойствія въ Персіи ускорено пойманіемъ Султана Силлиа, одного изъ страшнѣйшихъ противниковъ Мохамеда, нынѣшняго Шаха. Безъ пособій, полученныхъ изъ Европы, Шахъ былъ бы въ трудномъ положеніи, поелику весьма вѣроятно, что войско, не получая жалованья, не выступило бы изъ Тавриса. Шахъ намѣренъ весною идти въ Испанію и Ширазъ.

— Богатѣйшимъ изъ Англійскихъ вельможъ почитаютъ теперь Лорда Франциса Эгертона, которому, кромѣ другихъ имѣній, принадлежитъ *Worsley-Aal*, въ Графствѣ Ланкастерскомъ, доставляющее ему 100 тысячъ фунт. стерлинг. дохода, или 600 тысячъ руб. серебромъ.

— По письмамъ изъ Голландіи отъ 24-го Марта произошли въ Амстердамѣ между народомъ и сборщиками податей съ домовъ ссоры. Помянутая подать тяготила малые дома и платима была жильцами, но какъ съ нихъ трудно было собирать, то Правительство наложило оную на хозяевъ, между коими число небогатыхъ, по знатнѣйшимъ городамъ, весьма велико. Сначала хотѣли составить новую раскладку; но Бургомистръ объявилъ, что онъ донесетъ о семъ Королю.

— Говорятъ, что Г-нъ Жожъ намѣренъ доставить Донъ-Карлосу заемъ во 100 милліоновъ фран.

— На здѣшней биржѣ нѣтъ никакого движенія и все еще не перестаютъ опасаться на щетъ продолжительности состава нынѣшняго Министерства. Къ пониженію курса ассигнацій способствовало также извѣстіе о безуспѣшности дѣлъ въ Сѣверной Испаніи и необходимости ввести въ оную Французскія войска, что однакожь не подтвердилось.

— Донесенія изъ Мыса Доброй Надежды доходятъ до 23-го Января, а изъ Граматствна до 16. Кафры бродили еще малыми отрядами по разнымъ мѣстамъ поселенія, но уже взяты противу нихъ надежныя мѣры. Маіоръ Коксъ перешелъ на другой берегъ рѣки и напалъ на ихъ Предводителя Эннос, которому удалось однакожь спастись бѣгствомъ, при чемъ сынъ его, двое братьевъ и 30-ть Кафровъ убиты. Джонъ Бровизъ и Витакеръ, командовавшіе патрулями, умерщвлены Кафрами, коимъ они слишкомъ довѣряя, подошли къ нимъ для переговоровъ.

— Донесенія полученныя съ острова Св. Томы и другихъ Левардскихъ острововъ, доходятъ до 19-го прош. мѣсяца. Извѣстіе о утвержденіи нынѣшнимъ кабинетомъ Марграфа Слиго въ званіи Губернатора, произвело всеобщую радость. (G. C.)

— Вчера послѣ обѣда въ Департаментѣ Иностранныхъ Дѣлъ, происходилъ Кабинетный Совѣтъ, продолжавшійся нѣсколько часовъ.

28-го Марта.

Новый Лордъ-Оберъ-Коммиссаръ Ионическихъ Острововъ, Генераль-Маіоръ Сиръ Говардъ Дугласъ, выѣхалъ вчера отсюда въ сопровожденіи сына своего, Капитана Дугласа, занимающаго при немъ мѣсто Адыютанта, и Подполковника Давкинса, въ Доверъ, откуда онъ отправится моремъ чрезъ Анкону къ мѣсту назначенія своего.

— Сюда прибылъ Виртембергскій Посланникъ, Графъ Мандельсло.

— Греческій Посланникъ, Г. Трикупи, имѣлъ вчера совѣщаніе съ Президентомъ Коммерческой Палаты, Г. Александромъ Барингомъ.

31-го Марта.

Лордъ Эліотъ отправился отсюда въ Ма-

Wielka Brytania i Irlandya.

Londyn, dnia 27 Marca.

Uważano, że Pan Peel zajmuje się sam jeden wyłącznie obroną polityki ministerjalnej, a nawet hytu Ministerium. Żaden z kolegów jego, nie czyni tego, a inni Torysowie, jeżeli mówią, uprawiają go w kłopot, rozwijając dawne widoki i przesady swoje. Nie wspierają go nawet należycie obecnością swoją, kiedy tymczasem opozycja jest zawsze dość liczna i już go czterokrotnie przegłosowała. Podobna obojętność Torysów, może nadwerzęć hyt teraźniejszego Gabinetu. Wzbranianie się Lorda Canterbury, (Pana Sutton, dawniejszego mówcy Izby Niższej), w przyjęciu misji do Kanady, i trudność utrzymania P. Sugdena na urzędzie Kanclerza Irlandyi, jeżeli nie dowodzą braku jednności między Torysami, to zawsze są oznaką niemałego kłopotu, w jakim się pierwszy Minister znajduje. Widocznie jest także, że Lord Stanley i Whigowie, jego stronnicy, bardziej się od niego oddalili, jak na początku posiedzenia Parlamentu.

— Dnia 20 b. m. otrzymano w Dublinie pierwszy transport herbaty, bezpośrednio z Kantonu do Irlandyi przysłany, którego sprzedaż korzystnie się odbyła.

— Według doniesień ze Stambułu daty 25 Marca, powiada Times, że przyspieszenie spokojności w Persyi, zrobiło pozymanie Sultana Sillih, jednego z nągroźniejszych przeciwników Mohameda, Szacha teraźniejszego. Bez subsydiów otrzymanych z Europy, byłby był Szach w przykrém położeniu, ponieważ, według wszelkiego podobieństwa, wojsko nie będąc płatne, byłoby nie wyruszyło z Tabriz. Zamiarem jest Szacha, wyruszyć na wiosnę do Ispahanu i do Sziraz.

— Za jednego z nąybogatszych panów angielskich, uważają teraz Lorda Francis Egerton, który prócz innych wielu, posiada majątność Worsley-Aal w hrabstwie Lancaster, czyniącą mu 100,000 fun. szter., czyli 4 miliony zł. pol. dochodu.

— Według listów z Hollandyi pod 24 Marca, zaszły w Amsterdamie zatargi pospółstwa z poborcami podatku od domów. Wspomniany podatek ciążył małe domy i był przez lokatorów opłacany; kiedy zaś od nich trudno zawsze było wybierać, rząd nałożył je na właścicieli domów. Klasa takich mniejszych właścicieli w miastach znaczniejszych, ma być bardzo wielka. Robili początkowie przedstawienia względem nowego nakładu. Burmistrz zapowiedział, że o tém doniesie Królowi.

— Mówią, że Pan Jauge, chce przywieść do skutku pożyczkę dla D. Karlosa, na 100 milionów franków.

— Na giełdzie tutejszej nie masz żadnego ruchu, i ciągle zdaje się panować jakaś obawa względem trwałości teraźniejszego składu Ministerium. Do przylgnięcia kursu papierów, przyczyniła się także wiadomość o niepowodzeniu w północnej Hiszpanii i o potrzebie wkroczenia wojsk francuzkich do tego kraju, co się jednakże nie potwierdziło.

— Doniesienia z Przylądka Dobrey Nadziei, są daty 23 Stycznia, a z Grahamstown 19. Kafrowie błakali się jeszcze w małych oddziałach po różnych stronach osady, ale przedsięwzięto już przeciwko nim skuteczne środki. Major Cox, przeszedł na drugą stronę rzeki i napadł na naczelnika Kafrow Ennos, któremu udało się jednak ratować ucieczką; zabito wszakże jego syna, 2 braci i 30 Kafrow. Panowie John Brown i Whitaker, którzy dowodzili patrolami, zostali zamordowani przez Kafrow, którym zawierzając, udali się do nich, jako Parlamentarzy.

— Doniesienia odebrane z wyspy ś. Tomasza i innych Leewardskich, dochodzą do dnia 19 z. m. Wiadomość, że Margrabia Sligo został potwierdzony przez teraźniejszy Gabinet na urzędzie Gubernatora, sprawiła radość powszechną. (G. C.)

— Wczora po południu w Departamencie stosunków zewnętrznych była Rada Gabinetowa trwająca kilka godzin.

Dnia 28.

Nowy Lord Naczelnny Kommissarz wysp Jońskich, Jenerał-Major Howard Douglas, wyjechał ztąd wczoraj do Dover, żkąd uda się przez Ankonę do mieysca urzędowania swego. Towarzyszą mu Kapitan Douglas, syn jego, jako Adjutant, i Podpółkownik Dawkins.

— Przybył tu Poseł Wirtemberski Hrabia Mandelslo.

— Poseł grecki, Pan Trikupi, naradzał się wczoraj z Prezesem Izby handlowej, Panem Alexandrem Baring.

Dnia 31.

Lord Eliot udał się ztąd w szczególném posłanni-

дрить съ особеннымъ порученіемъ; къ сему неожиданному отъѣзду, сказываютъ, поводомъ былъ свѣдѣнный постунокъ Генерала *Мини*. Лордъ получилъ въ Четвергъ 26-го сего мѣсяца ввечеру уведомленіе о сдѣланномъ ему порученіи и въ Субботу 28-го числа поутру выѣхалъ изъ Лондона. Думаютъ, что онъ, по окончаніи сего порученія, займетъ при первомъ Европейскомъ Дворѣ постоянно дипломатическое мѣсто.

— Вчера въ день рожденія *Дона Карлоса* находящіеся здѣсь преданные ему Испанцы приносили Принцессѣ *Бейрской* поздравленія.

— Общественный Совѣтъ Цити въ Лондонѣ началъ преобразованіе сего сословія тѣмъ, что постановилъ избирать Алдермановъ не пожизненно, но на семь лѣтъ. (A.P.S.Z.)

Швейцарія.

Базель, 28-го Марта.

Въ будущемъ засѣданіи Великаго нашего Совѣта, 6-го Апрѣля, разсматриваемъ будетъ предложенный Правительствомъ проектъ преобразованія Университета. По оному въ семь заведеній останутся четыре факультета; но въ медицинскомъ и юридическомъ сперва будутъ преподаваемы только предъготовительные предметы.

— Вскорѣ будетъ издаваться здѣсь новая газета *Mediator*, коей цѣль кажется устремлена будетъ къ соединенію раздѣленныхъ частей Кантона. (A.P.S.Z.)

Италія.

Парма, 25-го Марта.

8-го сего мѣсяца въ 9½ часовъ было сильное землетрясеніе и продолжалось 8 секундъ. Чрезъ полчаса слышны опять были два удара, но не столь сильно.

— Въ Моденѣ 15-го с. мѣсяца скончался Герцогскій Фельдмаршалъ - Намѣстникъ, Оберкаммергеръ и пр. Графъ Карло *Генцгарди*. (A.P.S.Z.)

Нидерланды.

Гага, 26-го Марта.

Въ лагерь подъ Ріесъ въ началѣ Іюня послана будетъ 2-я дивизія войска и часть третьей подъ начальствомъ Принца Веймарскаго; въ Іюль прибудетъ туда первая и вторая часть третьей дивизіи, послѣ чего поручено будетъ командованіе симъ войскомъ Генералу *Гену*. (G.C.)

— По увѣренію Голландскихъ журналовъ, Его Королевское Высочество Принцъ *Вильгельмъ Фридрихъ Гейнрихъ* отправится въ непродолжительномъ времени въ западную Индію, на фрегатъ *de Maass*, коего командованіе будетъ поручено Капитану *Арриенсу*.

— Съ наступленіемъ теплой весенней погоды крѣпостныя работы въ Нейценѣ возобновлены съ новою дѣятельностію. Къ укрѣпленію Бреркенскаго и Эльвугдскаго фортовъ также приступлено будетъ въ самомъ непродолжительномъ времени. (Снб. В.)

28-го Марта.

Его Королевскаго Высочества Принца *Оранскаго* ожидаютъ на дняхъ обратно изъ главной квартиры.

— У Его Высочества Герцога *Саксенъ-Веймарскаго* будетъ дань сегодня большой музыкальный вечеръ, къ которому многіе приглашены. (A.P.S.Z.)

Бельгія.

Брюссель, 27-го Марта.

Правительство представило не давно проектъ о назначеніи 8,490,000 франковъ, на сооруженіе крѣпостей на сѣверной границѣ. (G.C.)

Португалія.

Лиссабонъ, 8-го Марта.

Померанцовыя плантаціи на островѣ Св. Михаила столько разведены, что чрезъ нѣсколько лѣтъ могутъ снабжать плодами всю Европу.

— Нынѣшній карнавалъ въ Лиссабонѣ провели весьма весело. Принцъ *Августъ* почиталъ маскированный балъ у Графини *Субсерры* своимъ присутствіемъ. Нѣсколько особъ узнали его, хотя онъ былъ замаскированъ. Одинъ Англійскій Офицеръ, вовсе его незнавшій, разговаривая съ нимъ долго, напоследокъ сказалъ съ простодушіемъ моряка: „Ты, кажется, доброй малой; если бы ты пришелъ въ Четвертокъ на Королевскій корабль *Гастингсъ* со мною поужинать, ты бы былъ для меня весьма милымъ гостемъ.“ (G.C.)

29-го Марта.

Въ прибавленіи къ Придворной газетѣ, извѣщаютъ о кончинѣ Герцога *Августа*, (Супруга Королевы *Донны-Маріи*). (A.P.S.Z.)

ствіе до Мадрыту. Несподзiewany jego wyjazd spowodowały (jak słyhać) odebrane tu wiadomości o okrutném postępowaniu Jenerała *Мини*. Wspomniony Lord dopiero we czwartek d. 26 b. m. wieczoremъ został uwiadomiony o poruczoném mu zleceniu, a w sobotę d. 28 b. m. udał się w podróż. Mniemają, iż ukończywszy teraźniejsze polecenie, obeymie urząd dyplomatyczny przy jednymъ z pierwszychъ dworów europejskich.

— Wczora w rocznicę urodzin *Don Carlosa*, znajdujący się tu oddani mu Hiszpani, składali Xięźniczce *Beira* swe powinszowania.

— Rada miasta w Londynie zaczęła przekształcenie swego zgromadzenia od tego, iż postanowiła wybierać *Aldermanow* nie dożywotnich, lecz tylko na lat siedm. (A.P.S.Z.)

Szwajcarya.

Bazylea, 28 Marca.

Na przyszłymъ posiedzeniu Wielkiej naszej Rady dnia 6 Kwietnia będzie roztrząsany projekt od Rządu podany nowego urządzenia Uniwersytetu. Podługъ tego projektu, w tymъ zakładzie pozostaną cztery fakultety; w Medycznymъ i Prawnymъ, będą naprzód wykładane tylko przygotowujące przedmioty.

— Wkrótce będzie tu wydawana nowa gazeta *Mediator*, której cel, jak się zdaje, zwrócony będzie do połączenia rozdzielonychъ części Kantonu. (A.P.S.Z.)

Włosны.

Parma, 25 Marca.

Dnia 8 b. m. dało się uczuć mocne trzęsienie ziemi, i trwało 8 sekundъ. W półgodziny były znowu dwa trzęsienia, lecz mnieysze.

— W Modenie dnia 15 t. m. umarł Xiążęcy Marszałekъ Polny - Namiestnik, Wielki Szambellan i t. d. Hrabia *Karol Guiciardi*. (A.P.S.Z.)

Niderlandy.

Haga, dnia 26 Marca.

Do obozu pod Rijes, będzie na początku Czerwca posłana druga dywizya woyska i część trzeciej, pod dowództwemъ Xięcia *Weymarskiego*; w Lipcu przybędzie tam pierwsza i druga część dywizyi trzeciej, po czémъ oddane będzie dowództwo nadъ тѣмъ woyskiemъ Jenerałowi *Geen*. (G.C.)

— Podługъ zapewnienia gazetъ hollenderskich, Jego Królewska Wysokośćъ Xiążę *Wilhelmъ Fryderykъ Henrykъ* wyjedzie niebawnie do Indyy Zachodnichъ na fregacie *Maas*, której dowództwo powierzone Kapitanowi *Arriens*.

— Z nastaniemъ ciepłej wiosenney pory, roboty około warowni w Neitz z czynnymъ krzątaniemъ się rozpoczęły. Do wzmocnienia zamkówъ *Brerken* i *Elwutsdick* nie za długo także przystąpią. (G.S.P.)

Dnia 28.

Jego Królewskiej Wysokości Xiążęcia *Oranii* oczekują w tychъ dniachъ powrotu z Główney kwatery.

— U Jego Wysokości Xiążęcia *Sasko-Weymarskiego* będzie dziś muzykalny wieczór, na który wielu zaproszono. (A.P.S.Z.)

Belgia.

Bruxella, dnia 27 Marca.

Rządъ podał niedawno Izbie reprezentantówъ projektъ do prawa, względemъ przyzwolenia 8,490,000 franków, na zakładanie twierdzъ wzdłużъ granicy północney. (G.C.)

Portugalia.

Lisbona, dnia 8 Marca.

Plantacye pomarańczy na wyspie Sв. Michała tak są znaczne, że po niewielu latachъ, cała Europa obficie tymъ produktemъ opatrywana być może.

— Karnawałъ tegoroczny w Lisbonie był nader wesóły. Xiążę *Augustъ* zaszczyciłъ bal maskowany u Hrabiny *Subserry* swoją obecnością. Pomimo swojego przebrania byłъ poznany przezъ kilka osób, znajdującychъ się na tymъ balu. Jedenъ Oficerъ Angielski, który, nie znającъ go bynajmniej, rozmawiałъ z nimъ długo, rzekłъ w końcu do niego z całą marynarską prostotą: „Zdajesz się być pocziwymъ towarzyszemъ, a jeśli we Czwartekъ przyydzieszъ na Królewski okrętъ *Hastings*, i zechceszъ zjeśćъ ze mną wieczorzę, bardzo miłymъ będziesz mi gościemъ.“ (G.C.)

Dnia 29.

Przezъ dodatekъ do gazety *Nadworney* doniesiono o zgonie Xiążęcia *Augusta* (Męża Królowey *Donny Maryi*). (A.P.S.Z.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 25-го Марта.

Принцесса *Мирима* (это имя означает солнце и мѣсяц), вторая дочь Султана, которая, какъ извѣстно, скоро выдана будетъ за мужа, теперь 19-ти лѣтъ; она весьма прекрасна и привѣтлива. Супругомъ ей назначенъ Адрианопольскій Паша *Мустафа-Нури*, хотя по восточному обычаю, имя его преждевременно не объявляется. Старшая сестра Принцессы, вышедшая въ прошломъ году за *Гелиль* Пашу, уже въ надеждѣ. Прежде душили такихъ потомковъ Султанскаго племени. Нынѣ, къ величайшей радости, Султанъ отмѣнилъ сѣ варварское правило. Сѣ Принцесса показывается явно привязанности къ Европейскимъ обычаямъ: въ занимаемомъ ею домѣ велѣла она для забавы своей и своихъ пріятелей устроить театръ, на которомъ будутъ играть пьесы, переведенныя съ французскаго. Сказывали, будто бы она имѣла намѣреніе купить на предмѣстіи Перъ Англіійскую церковь, чтобы передѣлать въ театръ; думаютъ однако жъ, что это выдуманно въ укоризну Англичанамъ, потому, что въ этой церкви нѣсколько уже лѣтъ не отправляется богослуженіе.

Бѣлградъ, 1-го Марта.

Князь *Милошъ* далъ Сербіи 15-го Февраля государственное уложеніе, состоящее изъ 14 главъ и 140 статей; оное подписали: 1) Князь Сербскій *Милошъ* Теодоровичъ Обреновичъ, но за неумѣніемъ писать, начертилъ его имя и прозваніе, по особенному его повелѣнію, братъ Князя *Ефремъ* Обреновичъ; 2) Двое братьевъ Князя *Іоаннъ* Теодоровичъ и *Ефремъ* Теодоровичъ Обреновичи; 3) Депутаты отъ имени своихъ округовъ; 4) Окружные Начальники; 5) Предсѣдатели Окружныхъ Судовъ; 6) Члены Государственнаго Совѣта, сперва Статскіе Совѣтники, а потомъ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники; 7) По 2 духовныхъ особы изъ каждаго Округа, по очереди Округовъ; 8) Напослѣдокъ Епископы и Митрополиты. (G. C.)

АМЕРИКА.

Нью-Йоркъ, 3-го Марта.

Здѣшнія газеты сообщаютъ изъ Новаго Орлеана о слѣдующемъ происшествіи: „3-го Февраля, лишь только вошелъ въ залу засѣданій Ораторъ Палаты Представителей, Г-нъ *Альсей Лабраншъ*, Депутатъ *Джонъ Гримесъ* побѣждалъ къ нему съ палкою, чтобы его ударить. *Лабраншъ* вынулъ карманный пистолетъ и выстрѣлилъ изъ него на своего противника, но не попалъ. Г-нъ *Гримесъ* вынулъ также дорожный пистолетъ, прицѣлился и выстрѣлилъ въ *Лабранша*, но пуля прошла промежъ двухъ Депутатовъ, ударила въ стѣну залы, и только нѣсколько drobъ ранила *Лабранша*. Палата тотчасъ обратилась въ судилище, для наказанія сего злодѣянія, учиненнаго въ присутствіи собранія народныхъ представителей.“

— Извѣстія изъ Боливіи упоминаютъ съ большою похвалою о управленіи нынѣшняго Президента *Санта-Круца*. Не сомнѣваются, что онъ будетъ и въ другой разъ избранъ; и даже многіе желали бы пожизненно предоставить ему сѣю власть. Богатѣйшія области въ Перу, какъ то Арекипа и Куцко противятся признать Правительство въ Лимѣ, желая присоединиться къ республикѣ Боливійской, чрезъ что была бы удовлетворена важнѣйшая ихъ потребность, т. е. владѣніе пристанями на тихомъ Океанѣ. Чили равномерно процвѣтаетъ подъ управленіемъ Генерала *Приетто*, коего партія Аристократовъ возвела въ 1829 году. Поелику Начальники противной стороны, Генералы *Фрейре*, *О'Гиггисъ* и *Пинто* изгнаны, то надѣются, что наступающій въ семь году выборъ Президента кончится спокойно.

— Президентъ Генералъ *Джаксонъ*, 25 прош. мѣсяца, послалъ въ Конгрессъ отношеніе, въ которомъ сильно говорить, о проволочкѣ, дѣлаемой во Франціи на счетъ требованій Американскихъ; въ семь отношеніи ссылается онъ на переписку, по сему предмету заведенную, изъ коей оказывается, что Посла Соединенныхъ Областей Америки Г-ну *Ливингстону* предписано тотчасъ выѣхать изъ Парижа, какъ скоро Палаты откажутся исполнить заключенный трактатъ. Г-нъ *Камбреленъ* представилъ Конгрессу слѣдующія заключенія: 1) что для чести и правъ Соединенныхъ областей было бы оскорбительно, еслибы Конгрессъ продолжалъ еще совѣтоваться относительно заключеннаго съ Франціею трактата; 2) что надобно сдѣлать приготовленія на всякой случай, какой бы произойти могъ изъ отношеній къ Франціи; 3) что бы временный Комитетъ, коему поручено было разсмотрѣніе дѣла о Посольствѣ Президента (долженствовавшій представить о томъ докладъ еще 20 Февраля) былъ закрытъ. Всѣ сѣи заключенія приняты, и отношеніе Президента передано въ Комиссію Иностранныхъ Дѣлъ. (G. C.)

ТУРЦИЯ.

Konstantynopol, dnia 25 Lutego.

Sułtanka *Mihrima*, (иміе, значащее то само, со Сłońце и Xieżyce), druga córka Sułtana, która, jak już wiadomo, wkrótce zaślubioną zostanie, liczy teraz rok 19ty, i ma być bardzo piękna, oraz uprzejma. Przeznaczony dla niej małżonkiem, którego jeszcze, jak to chce zwyczaj Wschodni, nie wymieniono, ma być Pasza Adryanopolu, *Mustafa-Nuri* Pasza. Starsza siostra Sułtanki, zaślubiona w roku zeszłym *Halil* Paszy, jest przy nadziei. W dawniejszych czasach duszono takich potomków rodu Xiążęcego, ale terazniejszy Sułtan skassował ten barbarzyński zwyczaj, co wielką sprawia radość. Ta Xieźniczka okazuje widoczną skłonność do europejskich obyczajów; w mieszkaniu, które zajmuje, kazała dla swojej i swych przyjaciół zabawy, urządzić teatr, na którym będą grywane sztuki z Francuzkiego tłumaczone. Mówiono, iż było jej zamiarem kupić na przedmieściu Pera kościół angielski, ażeby go na teatr przerobić; zdaje się jednakże, iż to jest pogłoska zmyślona na przekór Anglikom, z przyczyny, że wspomniona świątynia, już od lat kilku stoi nieuczczeszczoną.

Belgrad, dnia 1 Marca.

Xiążę *Milosz* nadał Serbii pod dniem 15 Lutego ustawę zasadniczą, składającą się z 14tu rozdziałów i 140tu artykułów. Ustawę powyższą podpisali: 1) Xiążę Serbski, *Milosz* Teodorowicz Obrenowicz, ale że sam nie umie pisać, skreślił jego imię i nazwisko, za wyraznym rozkazem, brat Xiecia, Pan *Jephrem* Obrenowicz; 2) Dway bracia Xiążęcia, Jan Teodorowicz Obrenowicz i *Jephrem* Teodorowicz Obrenowicz; 3) Deputowani, imieniem swoich obwodów; 4) Dowódcy obwodowi; 5) Przełożeni Sądów obwodowych; 6) Członkowie Rady Stanu, a naprzód Rady Stanu, potem Rzeczywści Rady Stanu i Ministrowie, w końcu zaś Prezes i pierwszy Sekretarz Rady Stanu; 7) Po zech duchownych z kaźdego obwodu, koleją obwodów; 8) Nareszcie Biskupi i Metropolita. (G. C.)

АМЕРИКА.

New-York, 3 Marca.

Gazety tutejsze donoszą o następującym wypadku z Nowego-Orleanu: „Gdy dnia 3 Lutego mówca Izby Reprezentantów, *P. Alcée Labranche*, wchodził do sali posiedzeń, deputowany *John Grymes* biegnie ku niemu, wyciągając kiy, którym uderzyć go zamyslał. *P. Labranche* dla obrony wydobył z kieszeni krócičkę i strzelił z niej do napastnika swego, ale nie trafił. *P. Grymes* wydobył także pistolet podróży, wycelował do *P. Labranche* i wystrzelił. Kula przeszła między dwoma deputowanymi i utkwiała w ścianie sali, a kilka tylko ziarenek srotu skałeczyło *P. Labranche*. Izba zamieniła się natychmiast w sąd, dla ukarania tego zbrodni, popełnionej w obliczu i w przybytku zgromadzenia Reprezentantów narodu.“

— Doniesienia z Boliwii, wspominają z wielkiemi pochwałami o zarządzie terazniejszego Prezydenta *Santa-Cruz*. Nie wątpiono, że będzie powtórnie wybrany; większość jest nawet za tѣm, aby mu nadać władzę dożywotnią. Naybogatsze prowincye Peru, jako to: Arequipa i Guzeo, wzbraniają się uznać Rząd w Lima, ponieważ pragną przyłączyć się do Rzeczypospolitej Boliwii, przez co byłaby zaspokojona naygłówniejsza ich potrzeba, to jest posiadanie portów na Spokoynym oceanie. Chili kwitnie podobnie pod zarządem Jenerała *Prietto*, którego postawiło stronnictwo Arystokratów w roku 1829 na czele Rządu. Ponieważ naczelnicy przeciwnego stronnictwa, Jenerałowie *Freyre*, *O'Higgins* i *Pinto*, są na wygnaniu, spodziewać się trzeba, że przypadający w tym roku wybór Prezydenta, odbędzie się spokojnie.

— Prezydent Jenerał *Jackson*, przesłał dnia 25 z. m. poselstwo do kongressu, w którym mówi z dobitnością o zwłóce, jakiej doznaje ciągle we Francyi interess pretensy Amerykańskich; w poselstwie tѣm odwołuje się Prezydent do korespondencyi w tѣj mierze prowadzonych, z których się okazuje, że Posel Zjednoczonych krajów Ameryki Pan *Lewingston*, ma polecenie, wtenczas dopiero opuścić Paryż, jeśli Izby odmówiły wykonania zawartego traktatu. Pan *Cambreling*, przedstawił Kongressowi następujące wnioski: 1) Że byłoby ubliżeniem dla honoru i praw Zjednoczonych krajów, gdyby się Kongress naradzał jeszcze względem zawartego z Francją traktatu; 2) Że należy poczynić przygotowania, na wszelki ze stosunków z Francją mogący wyniknąć wypadek; 3) Żeby dotychczasowy wydział, któremu poruczone było zdanie sprawy nad poselstwem Prezydenta, (którego zdanie sprawy, jeszcze na dniu 20 Lutego miejsce mieć było powinno), rozwiązany został. Te wszystkie wnioski przyjęto, a poselstwo Prezydenta, Kommissyi Seymowej do interesów zagranicznych, odesłano. (G. C.)